

Fjellhaug
internasjonale
Høgskole

Studieplan for

Årsstudium i musikk

60 studiepoeng

Studieåret 2010-2011

FJELLHAUG INTERNASJONALE HØGSKOLE

Innledning

Innledning

Studiet tar sikte på å gi innføring i musikkarbeid i kirker, skole og kristne organisasjoner, med særlig tanke på sang- og musikkarbeid blant barn og ungdom og i interkulturelle sammenhenger. Vi vil ta på alvor det kristne musikkarbeids egenart, tradisjon og kultur, slik at studentene blir kjent med de verdiene dette representerer. Samtidig vil vi synliggjøre behovet for nyskaping og bevisst tenkning omkring musikkens plass i samfunnet, i det kristne arbeidet og i andre kulturer. På denne bakgrunn vil vi hente våre musikalske impulser i den klassiske musikken, kirkemusikken, populærmusikken og den etniske/folkemusikken.

Studiet er lagt opp slik at det vil være relevant med tanke på musikkarbeid i både det offentlige og frivillige musikkliv. Årsstudium i musikk ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole vil gi studentene en bred musikkfaglig bakgrunn og et godt musikkpedagogisk utgangspunkt for videre utdanning.

Praksisopplæringen vil være sentral. De teoretiske fagene skal gi studentene redskaper til å møte den musikkpedagogiske virkelighet de skal inn i på en god måte. Praksis er knyttet til kor- og musikkarbeid i kirker, skole, og kristne organisasjoner.

Studiets oppbygning

Studieåret tar til i midten av august og avsluttes i midten av juni. Et studieår er 39 uker. Undervisningen er organisert slik at det er variasjon mellom fellestimer, gruppeundervisning og enetimer. Undervisning på hovedinstrument gis som enetimer. Kor, musikkhistorie, pedagogisk teori, hymnologi og didaktikk gis som fellestimer. De andre fagene, brukspiano, kordireksjon, samspill, hørelære og satslære, gis som gruppeundervisning. Studentene vil bli oppfordret til jevnlig kollokviearbeid.

Årsstudium i Musikk			
EMNER I MUSIKKPED.			
MU 100-904	Pedagogisk teori	100-nivå	5 stp
MU 100-102	Fagdidaktikk	100-nivå	7 stp
MU 100-103	Praksis	100-nivå	6 stp
EMNER I MUSIKKUTØV.			
MU 110-111	Hovedinstrument	100-nivå	6 stp
MU 110-112	Brukspiano/brukssang	100-nivå	4 stp
MU 110-113	Musikklinjekor		
MU 110-114	Kordireksjon	100-nivå	6 stp
MU 110-115	Samspill		
EMNER I MUSIKKTEORI			
MU 120-121	Satslære	100-nivå	7 stp
MU 120-903	Hørelære	100-nivå	4 stp
MU 120-901/120-902	Musikkhistorie I og II	100-nivå	10 stp
MU 120-124	Hymnologi	100-nivå	5 stp
Sum totalt			60 stp

Kompetanse

Årsstudium i Musikk (60 stp) kvalifiserer til undervisning i musikk-faget i grunnskolen. Årsstudiet kan inngå i en adjunkt- eller lektorutdanning samt – etter nærmere regler – i den fireårige allmennlærerutdanningen (utdanning for undervisning i skolen). Årsstudiet i musikk kvalifiserer også til videre studier i musikk ved universiteter og høyskoler.

Opptakskrav

Det kreves generell studiekompetanse eller realkompetanse for å kunne fullføre Årsstudium i musikk. I tillegg må det avlegges en opptaksprøve der søkeren må dokumentere nødvendige ferdigheter på hovedinstrument og i musikkteori.

Søknadsfrist er 15. april. Ut over dette skjer opptak fortløpende.

Fagplaner og pensum

Studiets hovedmålsetting

Gjennom studiet skal studenten tilegne seg grunnleggende musikkfaglige og musikkpedagogiske kunnskaper, holdninger og ferdigheter, slik at studenten kan møte de utfordringene som arbeid med musikk i kirker, skole og kristne organisasjoner stiller en ovenfor. Studiet vil stimulere til musikkopplevelse, utfoldelse og skaperevne og gi grunnlag for videre studier i musikk. Gjennom studiet skal studenten dyktiggjøres til å

- planlegge, gjennomføre og vurdere musikkarbeid i kirker, skole og kristne organisasjoner.
- se den sammenheng musikkarbeidet står i, i en vid samfunnsmessig, kulturell og musikkpedagogisk sammenheng.
- frigjøre og ta i bruk egne skapende krefter slik at musikkarbeidet kan være i stadig fornyelse.
- se verdien i den musikkarv som ligger i vår tradisjon og fornye den.
- legge til rette for musikkaktiviteter tilpasset barne- og ungdomskulturen.

MU 100-904 Pedagogisk teori (5 stp)

Kunnskapsmål:

I pedagogisk teori skal studenten tilegne seg bred kunnskap om forskning på sentrale pedagogiske problemstillinger.

Kunnskap om dagsaktuell tematikk så vel som kjennskap til forskning på feltet er sentralt.

Ferdighetsmål:

Det er et mål at studenten skal settes i stand til å anvende sin kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid i møte med nye pedagogiske problemstillinger. Evne til å analysere og tolke kasus og være i stand til å reflektere analytisk og selvstendig ut fra pedagogisk teoretisk forskning vektlegges.

Generell kompetanse:

Det er ønskelig at studenten utvikler evnen til på selvstendig grunnlag å se de pedagogiske

utfordringer i en situasjon, knytte disse til kunnskap om forskning samt kjenne til metoder for å innhente ytterligere informasjon.

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	<ul style="list-style-type: none"> • MU 100-904 Pedagogisk teori
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none"> • Høstsemesteret
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 26 timer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> • Hjemmeoppgave på 2000 ord (40%) • En sekstimers skriftlig eksamen (60%)

Emnebeskrivelse

En vesentlig oppgave for all musikkpedagogisk utdanning er å gi et reflektert forhold til musikk som fag og til musikkpedagogens yrkesidentitet. En slik innsikt vil kunne sette studenten i stand til å gå inn i yrkesrollen på en yrkesetisk og konstruktiv måte. Denne fagkunnskapen vil også være et redskap for å kunne begrunne egen virksomhet og for å kunne bidra til fornying av fagfeltet. Det fokuseres på musikkpedagogisk virksomhets egenverdi, samt dens funksjon når det inngår i andre sammenhenger.

Emnet omfatter følgende temaer:

- Musikkpedagogiske yrkesfunksjoner i kirke og samfunn
- Yrkesidentitet og yrkesmusikk
- Personlighetspsykologi og identitetsutvikling
- Musikalitet og musikkopplevelse

Musikkpedagogiske yrkesfunksjoner i kirke og samfunn

Det er viktig at studenten tilegner seg en helhetlig oversikt over de musikkpedagogiske yrkesfunksjoner som kirker, organisasjoner og samfunnet som helhet representerer. Ulike pedagogiske utfordringer relatert til ulike yrkesfunksjoner vil her stå sentralt.

Det settes fokus på:

- Musikkpedagogisk teori relatert til ulike musikkpedagogiske profesjoner
- Psykologiske og personlige krav som stilles til en musikkpedagog- Musikkpedagogisk teori som redskap til å analysere musikkpedagogiske utfordringer

Yrkesidentitet og yrkesmusikk

Musikkpedagogens rolle som lærer og verdiformidler er nøye knyttet til yrkesutøvelsen. Synet på egen rolleutøvelse og de konsekvenser dette har, er viktig for de mennesker pedagogen møter gjennom sitt arbeid. Hva det vil si å leve med musikkpedagogiske utfordringer over tid med en bestemt gruppe mennesker, vil her stå sentralt.

Det settes fokus på:

- Yrkesetikk og verdibevissthet
- Musikkpedagogen som leder og veileder
- Yrkesidentitet og personlighetsutvikling
- Yrkesrolle og selvvurdering

Personlighetspsykologi og identitet

Studenten skal tilegne seg basiskunnskaper innen personlighetspsykologi og identitetsforståelse. Musikkpedagog som yrke innebærer nære og personlige relasjoner til andre mennesker. Det er derfor en nær sammenheng mellom evnen til psykologisk innsikt hos seg selv og andre og et kreativt pedagogisk miljø.

Det settes fokus på:

- Teorier om personlighet og identitet
- Personlighet og grupperelasjoner
- Personlighet og musikalsk utvikling
- Personlighet, kreativitet og mestring
- Læringspsykologi

Musikalitet og musikkopplevelse

Gjennom sitt virke som musikkpedagog skal studenten bidra til å fremme musikalitet hos den enkelte elev og til å skape grobunn for et vidt spekter av musikkopplevelser. Dette innebærer at studenten må sette fokus på egen musikalitet, hvordan den kan utvikles, og hvordan den på en kreativ måte kan nyttes pedagogisk. Opplevelsesaspektet er avgjørende i den pedagogiske formidlingsprosessen, og det vil i dette hovedemnet bli satt fokus på hvordan nettopp musikkopplevelsen kan frigjøre menneskelige ressurser og prege livskvaliteten.

Det settes fokus på:

- Kortfattet innføring i ulike musikalitetsteorier
- Musikkterapi
- Musikk, kreativitet og opplevelse

Pensumlitteratur (samlet for musikkpedagogiske fag)

Imsen, Gunn, 2005. *Elevens verden*. Oslo: Tano/Aschehoug (485 s).

Bjørkvold, Jon.Roar, 1989. *Det musiske menneske*. Oslo: Freidig Forlag. (s, 133-329. - 196 s.)

Bastian, Peter 1987. *Ind i musikken*. København: Gyldendal forlag (s. 7-54. s.159-202. -100 s)

Olsen, Eiliv og Hovedenak, Sylvi 2007. *Musikk – mulighetenes fag*. Oslo: Fagbokforlaget.
(Kap.1,2,6-9. – 104 s.)

Bøe, Odd-Magne. 2005. *Musikkdidaktikk for grunnskolen*. Oslo: Universitetsforlaget.
(s.48-194, 146 s.)

Kunnskapsløftet 2006 (LK06). *Læreplan i musikk - fagdelen*; (artikkel, 7 s. deles ut.)

http://udir.no/templates/udir/TM_Læreplan.aspx?id=2100&laereplanid=128961&visning=1

Undervisningsform

Undervisningen foregår i samlet klasse der det vil bli lagt vekt på samtale og meningsutveksling ut fra spesielle emner. Arbeidet med faget vil få en selvfølgelig tilknytning til Fagdidaktikk og Praksisstudiet. I studentenes planleggings- og vurderingsarbeid er det viktig at disse tre fagene utgjør en helhet.

Det vil bli lagt vekt på et aktivt forhold til pensumlitteraturen i faget, samtidig som det forutsettes at studenten gjør seg kjent med den rikholdige sekundærlitteratur som finnes innen fagfeltet. I så måte innbyr faget til en aktiv bruk av biblioteket, noe som også vil være en nyttig og nødvendig del av studentens fremtidige yrke.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en skriftlig hjemmeoppgave på 2000 ord
- gjennomføre en sekstimers skriftlig eksamen
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Musikkpedagogisk teori er et fag som fra faglærers side krever nær oppfølging med tanke på å relatere stoffet til nære

og realistiske situasjoner. Det blir derfor viktig at faglærer jevnlig vurderer studentens holdning til faglige problemstillinger, både i samtale og gruppearbeid. Til grunn for karaktersetning i faget ligger én hjemmeoppgave, og avsluttende eksamen som er en 6 timers skriftlig prøve. Det gis gradert karakter.

MU 100-102 Fagdidaktikk (7 stp)

Kunnskapsmål:

I fagdidaktikk for musikk er det sentralt at studenten får kjennskap til sentrale metodeverk og læreplaner for faget.

Ferdighetsmål:

Det er et mål at studenten skal være i stand til å forberede, gjennomføre og vurdere egen undervisning. Det vektlegges å utvikle grunnleggende ferdigheter i å sette aktuell tematikk inn i en didaktisk sammenheng.

Generell kompetanse:

Det er et mål at studenten på grunnlag av sin kunnskap om læreplaner og teori kan utvikle et selvstendig undervisningsopplegg for en utvalgt målgruppe.

Studieprogram	• Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	• MU 100-102 (7 stp)
Undervisningsperiode	• August - februar
Omfang	• 20 timer
Evalueringsform	• Praktisk-pedagogisk hjemmeoppgave

Emnebeskrivelse

Studiet sikter mot å kvalifisere studenten for arbeid med musikk i kirker og kristne organisasjoner. Arbeid med musikk i det kristne arbeidet stiller musikkpedagogen ovenfor utfordringer som bl.a. går på forholdet mellom musikk som mål og musikk som middel. Fagdidaktikk tar utgangspunkt i at studenten på grunnlag av en personlig opplevelse av musikken settes i stand til å formidle det kristne budskap gjennom denne på en så god måte som ønskelig. Samtidig er ikke musikkaktiviteten i seg selv et rent mål i kristent arbeid, noe som faget tar hensyn til. På mange måter finner vi her at musikkarbeidet i forsamlingen baserer seg på det samme forholdet mellom musikk som mål og musikk som middel som undervisning i grunnskolen. Erfaringer med arbeidet i hovedemnet vil utgjøre et godt grunnlag for eller som et tillegg til en lærerutdanning i musikk.

Faget omfatter følgende temaer:

- Planlegging av musikkopplegg i skole, kirker og kristne organisasjoner
- Stoff og metodevalg
- Metoder for undervisningsopplegg og konkret gjennomføring
- Vurdering av musikkopplegg i kirker og kristne organisasjoner

Planlegging av musikkopplegg i kirker og kristne organisasjoner

For å kunne gjennomføre målrettede og systematiske opplegg som tar hensyn til de ulike sidene ved musikkarbeidet i de kristne organisasjoner, er det viktig at musikkpedagogen kan planlegge både på kortere og lengre sikt. Fokus på læreplaner vil være sentralt, samt at studentene utfordres til å vurdere planene og anvende dem kreativt i praksisstudiet.

Det settes fokus på:

Planlegging av ulike musikkopplegg:

- Målsettingsproblematikk i kirker og kristne organisasjoner
- Aktuelle læreplaner i musikk
- Arrangementsrekker
- Prosjekt (musikal, tema)
- Kirker og kristne organisasjoner lokalt og globalt
- Tverrfaglig samarbeid

Stoff og metodevalg

En viktig side av musikkarbeid i kirker og kristne organisasjoner er tilpasning av repertoaret til målgruppen. Repertoaret har en viktig funksjon når det gjelder utvikling av personlige, sosiale og kulturelle holdninger, kunnskaper og ferdigheter, som grunnlag for et rikere sosialt og åndelig liv. Det er derfor viktig at studentene får en bred faglig basis for valg av repertoar. De må også tilegne seg metoder for å arbeide med musikkaktivitetene på en måte som gir forsamlingen opplevelsen av å bli tatt på alvor. Arbeidet med hovedemnet skal ha som siktemål å utvikle en selvstendig vurderingsevne og å gi studentene redskaper for å kunne videreutvikle arbeidsområdet.

Det settes fokus på:

- Barnearbeid i kirker og kristne organisasjoner: Begynneropplæring
- Ungdomsarbeid i kirker og kristne organisasjoner.
- Gruppeundervisningsmetodikk
- Prosjektmetode
- Metoder for veiledning av instrumentensemble
- Solo- og samspillrepertoar til bruk i musikkarbeid i kirker og kristne organisasjoner
- Metoder for utvikling av deltakernes uttrykksmessige og tekniske ferdigheter
- Metoder for skapende musikalsk virksomhet
- Metoder for innstudering og øving

Tilpasset musikkarbeid i kirker og kristne organisasjoner

En musikkpedagog som påtar seg musikkoppgaver i kirker og kristne organisasjoner har ansvar for å gi et likeverdig og tilpasset tilbud som tar utgangspunkt i den enkelte deltakers forutsetninger. Dette stiller store krav til musikkpedagogen. Dette gjelder ikke minst når målgruppen består av mennesker med ulik kulturell og sosial bakgrunn, eller når enkeltmedlemmer har ulike typer av utviklingshemninger. Utdanningen må derfor gi

studentene en metodisk og innholdsmessig beredskap for å møte disse utfordringene. Prinsippet om tilpasset opplæring skal gjennomsyre hele fagdidaktikkstudiet, men de mer metodiske aspektene tas opp som et eget hovedemne.

Det settes fokus på:

- Differensieringsmuligheter innenfor målgruppens ramme
- Arrangering av repertoar med utgangspunkt i deltakernes forutsetninger
- Tilbud til deltakere med spesielle behov/ musikkterapeutisk innfallsvinkel
- Tilbud til deltakere med en annen kulturbakgrunn
- Oppsetting av forestillinger som del av musikkarbeidet

Vurdering av musikkopplegg i kirker og kristne organisasjoner

En viktig side ved musikklederens rolle er det veilednings- og vurderingsansvar lederen har overfor medlemmene både faglig og personlig. Det forutsettes også at musikklederen skal være i stand til å vurdere ulike sider ved sin egen musikkformidling. En musikkleder skal dessuten kunne være aktivt med i vurderingen av den virksomheten han eller hun arbeider innenfor, med tanke på å skape forbedring og fornying.

Det settes fokus på:

- Ulike former for veiledning og vurdering
- Yrkesetikk

Pensumlitteratur

Se samlet pensumliste for pedagogiske fag under ”Pedagogisk teori”.

Undervisningsformer

Faget vil forløpe med én time pr. uke gjennom hele studieåret. Undervisningen vil foregå i samlet klasse, men også i grupper. Det vil legges til rette for at studentene kan få presentert egne undervisningsopplegg. Evaluering og samtale om stoff og metodevalg vil stå sentralt, med utgangspunkt både i studentenes egne planer og i etablerte læreplaner. Faget er organisert slik at det står i nær forbindelse til fagene *Pedagogisk teori* og *Praksis*. I fagdidaktikk legges det til rette for at studentene får veiledning i og selv kan nytte audio-visuelt utstyr og datateknologi.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- ha avklart oppgaveformulering for hjemmeoppgave innen fristen

- gjennomføre en praktisk-pedagogisk hjemmoppgave
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Faget avsluttes med en praktisk-pedagogisk hjemmeoppgave. Studenten samarbeider med veileder i arbeidet med en problemstilling. Det gis gradert karakter.

MU 100-103 Praksis (6 stp)

Kunnskapsmål:

I praksis er det et mål at studenten skal være i stand til å gjennomføre egne undervisningsplaner.

Praksis er veiledet.

Ferdighetsmål:

Studenten skal gjennom egen praksis tilegne seg konkrete undervisningsferdigheter i musikk. Det vektlegges evne til å lage realistiske, gjennomførbare og velbegrunnede planer for undervisningen.

Generell kompetanse:

Studenten skal kunne formidle musikk til målgruppen ut fra sentrale didaktiske hensyn; Mål, innhold, metode, rammevilkår og lærer- og elevforutsetninger.

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	<ul style="list-style-type: none"> • MU 100-103 Praksis (6 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none"> • Hele studieåret
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 130 timer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> • At studenten innfrir krav til fremmøte og gjennomføring • Skriftlig praksisrapport på 1000 ord

Emnebeskrivelse

Praksis omfatter følgende temaer:

- Undervisning og opplæring
- Samarbeid
- Musikkpedagogisk utviklingsarbeid

Undervisning og opplæring

Studenten skal ha praksis innenfor de arbeidsområdene det utdannes for. Praksis skal gi erfaringer med bruk av ulike metoder, ulike måter å organisere arbeidet på og anvendelse av forskjellige typer hjelpemidler.

Det settes fokus på:

- Bruk av ulike arbeidsmetoder
- Organisering av gruppearbeid
- Prosjektarbeid
- Differensiering
- Veiledning og vurdering

Samarbeid

Studenten får gjennom praksis erfare samarbeid med andre musikkpedagoger og andre parter i musikkpedagogiske arbeidssituasjoner. Dette kan skje enten ved samarbeid om opplegg med andre studenter, eller ved deltakelse i ulike samarbeidsformer i tilknytning til praksissituasjonen.

Det settes fokus på:

- Kollegasamarbeid
- Kontakt og samarbeid med praksissted, foreldre/foresatte, lokale – og politiske myndigheter
- Undervisningssamarbeid med elever

Musikkpedagogisk utviklingsarbeid

Studenten bør få erfaring med musikkpedagogisk utviklingsarbeid i praksisperioden. Dette kan skje enten ved at studenten i samarbeid med praksisveileder gjennomfører et opplegg, eller ved at studentene observerer prosjektarbeid som er i gang på praksisstedet.

Det settes fokus på:

- Strategi for musikkpedagogisk utviklingsarbeid
- Kriterier for gjennomføring og vurdering av prosjektarbeid
- Ressursplanlegging

Pensumlitteratur

Se samlet pensumliste for pedagogiske fag under Pedagogisk teori.

Undervisningsformer

Praksisopplæringen skal ha et totalt omfang på ca. 130 timer. Dette omfatter både den praksis

studenten selv leder, tid til observasjon, for- og etterarbeid, lærersamarbeid, møtevirksomhet, samt veiledning fra praksisveileder. Av de 130 timene bør minimum 70 timer være observasjonspraksis og praksis studenten selv gjennomfører, med hovedvekt på det siste. Egen praksis og observasjonspraksis kan organiseres som ukentlig praksis og/eller som periodepraksis. Det utarbeides en individuell praksisplan for den enkelte student.

Studenten vil normalt ha følgende praksisformer:

- Kor
- Musikkarbeid i kirker og kristne organisasjoner
- Prosjekter
- Skole

Praksisveiledning

Praksis skal være veiledet. Praksisveilederen har ansvar for at studenten får innføring i alle sider ved arbeidet. Praksisveilederen må i sin veiledning forsøke å knytte problemstillinger fra musikkpedagogisk virksomhet sammen med studentenes observasjoner, erfaringer og refleksjoner. Verdien av praksis-studiet ligger i at studentene utvikler et tenkende og analyserende forhold både til egne verdier og forestillinger om egen undervisning, og til musikkpedagogikk i dag og tiden som kommer.

Det er avgjørende at studentene behersker grunnleggende musikkpedagogiske ferdigheter. Veileders oppgave er å oppmuntre studenten til selvstendighet og til å finne sin egen stil som musikkpedagog. Samtidig skal praksisveilederen hjelpe studenten til å se de grensene som rammene for virksomheten (timetall, retningslinjer og plankrav, forutsetninger hos målgruppen etc.) setter. Veilederen skal forsøke å vise studenten hvilke konsekvenser arbeidsoppgavene, målgruppens utbytte av målene, valg av stoff, arbeidsmåter og vurderingsformer, får.

Det er viktig at praksisveileder og student gjør seg kjent med hverandre i begynnelsen av praksisperioden. Det bør klargjøres hvilke forventninger begge har til samarbeidet. Studenten skal kjenne til prinsippene for veiledning og praksisveileders intensjoner og begrunnelser før praksis tar til. Praksisveilederen bør klargjøre fremgangsmåten i veiledningen, og få frem studentens egne behov, mål og ønsker. Så langt som mulig bør studenten formulere sin egen praksisteori, dvs. syn på undervisning og læring, og oppmuntres til å prøve denne ut.

Praksisveileder og student planlegger arbeidet sammen. Studenten skal få reaksjoner på sine planer før arbeidet starter. I løpet av praksisperioden skal studenten skrive ut praksisplaner for en eller flere perioder, som kan brukes som veiledningsgrunnlag.

Etter gjennomføringen drøfter praksisveileder og student praksissekvensen. Særlig aktuelt er forholdet mellom plan og gjennomføring og konsekvenser for videre planlegging. Veiledningen skal fokusere på studentens ferdigheter i gjennomføringen av opplegget. Studentens håndtering av det faglige emnet skal være et hovedtema i veiledningen. Deltakernes/målgruppens engasjement og deltagelse er et annet hovedmoment. Studenten skal få konkret tilbakemelding på ulike sider ved sin atferd i arbeidssituasjonen.

På alle disse punkter er både studentens og praksisveileders oppfatninger, erfaringer og kunnskaper viktige bidrag til vurderingen. Som avslutning på veiledersamtalen bør de

involverte parter vurdere kommunikasjoner seg imellom og gjøre avtaler for det videre arbeidet.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en praksisrapport på 1000 ord
- innfri krav til fremmøte og gjennomføring
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Det gjennomføres kontinuerlig vurdering av studentens praktiske dyktighet med utgangspunkt i følgende kriterier:

a) Forhold til målgruppen/deltakerne

Studenten må ha god kontakt med målgruppen og ta hensyn til at deltakerne er ulike.

b) Hensikt og mål med opplegget

Studenten må ha en klar oppfatning av hva deltakerne skal få ut av opplegget når det gjelder kunnskaper, holdninger og ferdigheter. Det skal være en klar hensikt med opplegget. Studenten må se sammenhengen mellom målgruppens forutsetninger og oppleggets mål og innhold. Studenten skal levere en plan for sitt praksisarbeid til veileder. Kvaliteten på planen skal trekkes inn i vurderingen.

c) Faginnholdet

Utvalget av innhold skal være gjennomtenkt og passe målgruppens/deltakernes forutsetninger. Studenten skal selv beherske faginnholdet og være faglig ajour i sitt fag. Bruken av stoff og hjelpemidler må vurderes i sammenheng med mål og forutsetninger.

d) Formidlingsprosessen

Studenten skal selv beherske et repertoar av ulike arbeidsmåter som er tilpasset arbeidets egenart og mål. Studenten skal kunne skape et godt klima for utvikling hos målgruppen/deltakerne. Det skal vurderes hvilke resultater studenten har oppnådd hos målgruppen/deltakerne.

e) Bruk av ressurser og rammefaktorer

Studenten må bruke tid, rom, materiell, utstyr og planer på en hensiktsmessig måte.

f) Vurdering

Studenten skal veilede og vurdere deltakerne slik at det fremmer deres musikalske og personlige utvikling. Studenten skal være mottakelig for tilbakemelding og kunne justere sin egen arbeidsmåte. Studenten skal kunne motta veiledning og vise en positiv utvikling av sin profesjonalitet som musikkpedagog.

g) Rollen som musikkpedagog

Studenten må ha klart for seg hva musikkpedagogisk arbeid innebærer både når det gjelder eget arbeid og krav til samarbeid med andre. Studenten må stille krav til seg selv når det gjelder egenutvikling og faglig nivå som musikkpedagog.

h) Praksisrapport

Studenten skal ved slutten av studieåret levere en *avsluttende praksisrapport*. Rapporten skal dokumentere evne til systematisk beskrivelse, analyse og vurdering av praksis ut fra musikkdidaktiske og pedagogiske perspektiver.

Faget godkjennes når den praktiske dyktighet godkjennes og den avsluttende praksisrapporten er bestått. Praksis vurderes med Godkjent/Ikke godkjent.

MU 110-111 Hovedinstrument (6 stp)

Kunnskapsmål

I faget skal studenten tilegne seg praktisk og teoretisk kunnskap om sitt instrument. Denne kunnskapen skal relateres til den praktiske utøvelsen. Studenten skal få kjennskap til de metoder og prosesser som er nødvendige for å kunne utvikle sine ferdigheter.

Ferdighetsmål

Det er et mål at studenten skal kunne anvende sin kunnskap om instrumentet på en selvstendig måte, og bli i stand til å anvende metoder og egen musikalitet til nye tolkningsmessige utfordringer.

Generell kompetanse

Studenten skal ha innsikt i de psykologiske og yrkesetiske problemstillinger som er knyttet til utøvelsen av hovedinstrumentet. Å ha tilegnet seg en selvstendig refleksjon omkring dette og å kunne anvende det musikkpedagogisk, vil være sentrale mål.

Studieprogram	• Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	• MU Hovedinstrument (6 stp)
Undervisningsperiode	• Hele studieåret
Omfang	• 26 timer
Evalueringsform	• Avsluttende spill/sang-eksamen

Emnebeskrivelse

Studenten kan spesifisere sin profil på hovedinstrumentet:

- Rytmask
- Klassisk

Eksamensrepertoaret må domineres av den profil studenten har valgt, men det forhindrer ikke at det også kan presenteres musikk som ikke entydig faller inn under profilen.

Rytmask

Musikkarbeid i kirker og kristne organisasjoner i dag er ofte preget av improvisasjon og gehørspill. Rytmask musikkforydning av hovedinstrument tar utgangspunkt i dette og vil gi studentene et grunnlag for videre utvikling av egenferdighet og dyktighet på sitt instrument.

Det settes fokus på:

- Grunnleggende teknikker
- Utvikling av et personlig uttrykk/tolkning
- Stil- og sjangerforståelse
- Rytmask
- Improvisasjon
- Besifringsspill, - akkompagnement/forsamlingspill
- Formidling/fremføring

(For studenter som ikke har et akkordinstrument som hovedinstrument, vil det være naturlig å utelate delemnet *Besifringsspill og Akkompagnement*. Det legges da opptil en større forydning i andre delemner.)

Klassisk

Gjennom musikkskoler og ulike musikklinjer har flere studenter fått en god klassisk skolering på sitt hovedinstrument. Studiet ønsker å videreutvikle studentenes spilleforståelse, musikalitet og tekniske ferdigheter og vise anvendelsesmuligheter også for bruk i kristent menighetsarbeid.

Det settes fokus på:

- Grunnleggende teknikker
- Epoke- og stilforståelse.
- Samspill og interpretasjon
- Formidling/fremføring

Pensumlitteratur

Studenten legger opp et pensumrepertoar i samråd med faglærer og fagansvarlig for utøvende

fag.

Undervisningsformer

Studentene gis individuell undervisning en time (45 min.) pr. uke.

Undervisningen i hovedinstrument knyttes opp til musikklinjekor, samspill og miljøet på skolen. Deltakelse på huskonsserter og opptreden på større og mindre arrangement i skolens regi, gir studenten verdifulle utfordringer og konkrete mål å arbeide mot.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- melde fra om eksamensrepertoar innen fristen
- gjennomføre en avsluttende eksamen på hovedinstrument
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Det gjennomføres en kontinuerlig vurdering av studentens innsats og utvikling på instrumentet, teknisk og musikalsk.

Det avlegges eksamen i hovedinstrument med utgangspunkt i et repertoar som legges opp i samråd med faglærer og fagansvarlig for utøvende fag. Det gis gradert karakter.

MU 110-112 Brukspiano/brukssang (4 stp)

Kunnskapsmål

I brukspiano/brukssang skal studenten få kunnskaper om hvordan pianoet/sangstemmen kan nyttes på en elementær og kreativ måte og med et mest mulig praktisk siktemål. Pianoet og sangstemmen er basis-instrumenter i det musikkpedagogiske arbeidet. Kunnskap om grunnleggende metoder for egenutvikling og praktisk bruk i kor og ensembler, vil stå sentralt.

Ferdighetsmål

Det er et viktig mål at studenten skal kunne reflektere over sin egen faglige utøvelse og være åpen for å kunne justere denne. I brukspiano/brukssang er det viktig at studenten, med basis i tilegnet kunnskap, skal kunne forholde seg kreativ og aktiv til relevante problemstillinger. Studenten skal kunne beherske teknikker og metoder som ligger til grunn for musikalsk utvikling i piano og sang.

Generell kompetanse

Med basis i faglig kunnskap og praktiske ferdigheter, skal studenten være i stand til å videreformidle grunnleggende prinsipper for piano og sang i en musikkpedagogisk sammenheng.

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	<ul style="list-style-type: none"> • MU 110-112 Brukspiano/brukssang (4 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none"> • Brukspiano hele studieåret. Brukssang i vårsemesteret
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 27/24 timer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> • Tilstrekkelig fremmøte og deltagelse

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende:

- Brukspiano
- Brukssang

Brukspiano

På flere måter er pianoet et basisredskap i musikkpedagogisk arbeid.

Det settes fokus på:

- Grunnleggende klaverteknikk
- Enkelt akkompagnement, akkordspill og melodispill
- Enkel transponering
- Redusering og komplementering av korpartitur
- Spill til fellessang
- Besifringsspill

Brukssang

Bevisstgjøring av egen sangstemme er viktig for studentens egen musikalske utvikling. Stemmebeherskelse vil være grunnleggende i de fleste musikkpedagogiske sammenhenger. I Brukssang vil det settes fokus på hvordan stemmen kan nyttes som et pedagogisk redskap og til å skape musikalske fellesskap. Det vil også være fokus på ulike arbeidsmetoder og enkel arrangering for flere stemmer og i ulike stilarter.

Det settes fokus på:

- Sangtekniske særtrekk i rytmisk og klassisk musikk, samt folkesang
- Sang i skolen: praktisk og historisk
- Folkesang: teknikk og samsang
- Salmer og religiøse folketoner
- Stemmetrening for ulike stemmekategorier; barn ungdom og voksne
- Forsangerrollen; stemmen som forbilde og hjelpemiddel i instruksjon og ledelse av ulike vokalensembler og forsamlinger
- Arrangering for ulike besetninger og ut fra ulike arrangeringsprinsipp

Pensumlitteratur

Faglærers utvalg av noter. Pga fagenes egenart vil dette måtte variere de ulike studieår.

Undervisningsformer

Undervisningen organiseres i grupper. Brukspiano har 45 min. undervisning pr. uke i to semestre. Brukssang har et omfang på 45 min. undervisning pr. uke i ett semester. I gruppen vil det bli arbeidet noe individuelt med den enkelte student. Det vil også bli dannet et vokalt fellesskap med sikte på å kunne arbeide med ulike pedagogiske utfordringer.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Faget blir vurdert av lærer til godkjent/ikke godkjent. Ikke deltatt gis dersom fravær overstiger 20 %, eller studenten ikke viser et minimum av fremgang. Vurdering gis av faglærer.

MU 110-113 Musikklinjekor

Kunnskapsmål:

I musikklinjekoret skal studenten bli kjent med et bredt repertoar av korsanger. Koret vil hvert år ha ulike prosjekter, konserter og turnè. Aktuelle emner er oppvarming og øvelsesmetodikk. Det vil være variasjon mellom a cappella-sanger, sanger med bandkomp og solistoppgaver.

Ferdighetsmål:

Musikklinjekoret er et viktig redskap for å utvikle sin egen sangstemme – både som solist og i fellesskapet som korsanger. Studenten skal lære å differensiere uttrykket i samsvar med den aktuelle epoken/sjangeren med tanke på klang, uttale, frasering, dynamikk og mimikk.

Generell kompetanse:

Studenten skal ha tilegnet seg innsikt i de prosesser som bidrar til et sosialt, åndelig og støttende fellesskap i koret. Evnen til å kunne forstå den enkelte korsangers musikalske og mentale utfordringer, er en viktig målsetting. Videre skal studenten ha tilegnet seg innsikt i hvordan han/hun selv fungerer i korfellesskapet. Dette er viktig ikke minst i forhold til målgruppen ved opptredener.

Studieprogram	• Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	• MU 110-113
Undervisningsperiode	• Hele studieåret
Omfang	• 48 timer
Evalueringsform	• Tilstrekkelig fremmøte og deltagelse

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende temaer:

- Oppvarmingsalternativer
- Øvelsesopplegg
- Repertoarkunnskap
- Prosjekt
- Turné
- Seminar

Oppvarmingsalternativer

Kjennskap til ulike oppvarmingsøvelser for å bedre sangkvaliteten er viktig for å bygge opp et kor. Pust, støtte, holdning, klang, intonasjon, egalisering og omfang, er viktige områder å arbeide med for å bedre den enkeltes og korets sanglige nivå. Videre er det naturlig å arbeide med korklang, tekstuttale, frasering og dynamikk. Øvelser som løser ut spontanitet, som frigjør, skaper trygghet og fellesskap er viktige sider ved korarbeidet. Formidling og kommunikasjon er avgjørende for at korets budskap skal nå tilhørerne.

Øvelsesopplegg

Øvelsene legges opp slik at den tar hensyn til de tekstlige og musikalske utfordringene de ulike sangene stiller en overfor. Videre må de personlige og sosiale behov i koret blir ivaretatt. Variasjon mellom konsentrasjon og avspenning, gruppeøvelse og fellesøvelse, mellom rimelig god tid til innlæring og hektisk konsertforberedelse, effektiviserer innlæringen. Videre er det viktig å variere mellom sanger som ligger på et mindre avansert nivå, og sanger som krever ekstra fordypning.

Repertoarkunnskap

I valg av repertoar vil vi ta utgangspunkt i skolens profil. Det innebærer sanger fra det klassiske repertoar, bedehustradisjonen, kirkemusikk, negro spirituals, gospel, folketoner, populærmusikk og etnisk musikk. Vektleggingen og nivået disse sangene ligger på, vil variere fra år til år avhengig av studentenes interesse og forutsetninger. Med skolens tilknytning til bedehus og misjon, er det rimelig at disse sangene vil ha en sentral plass. I tillegg til sangene koret opptre med, gis studentene et repertoartilfang av sanger fra forskjellige notebanker og forlag. Ideer til sanger for ulike typer kor og gjennomgang av musikalske og tekniske problemstillinger, skal gi studentene hjelp til å finne og vurdere repertoar som passer det korarbeidet de selv leder.

Prosjekt

Mindre og større prosjekt vil prege korarbeidet hele studieåret. Temaarbeid, musikal, innspilling, kantater, institusjonsbesøk, konserter etc., vil gi musikklinjekoret utviklingsmuligheter og klare mål å arbeide mot.

Turné

Hvert studieår legges det opp til en turné eller et prosjekt. Her presenteres det repertoaret koret har arbeidet med i løpet av året.

Seminar

Gjester utenfra vil prege seminartimene. Viktige seminaremner er etnisk musikk, folkemusikk, kirkemusikk, gospel, bedehusmusikk og andre emner. Vektleggingen på de ulike emner vil variere fra år til år.

Pensumlitteratur

Se ”Repertoarkunnskap” over. Repertoaret er dirigentens ansvar, men det er viktig å trekke inn og vurdere det store tilfang av korsanger som studentene sitter inne med.

Undervisningsformer

Undervisningen foregår i grupper og som fellestimer. Ved gruppeøvelser er en av studentene gruppeleder med ansvar for innlæringen.

Ved større prosjekter, konserter eller turnéer har studentene medansvar for organiseringen, planleggingen, gjennomføringen og etterarbeidet. Dirigenten har det musikalske ansvaret. I forbindelse med musikklinjekoret er det flere opptredener i ulike sammenhenger utover ordinær undervisningstid.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Studentens innsats i koret vurderes fortløpende, og læreren gir jevnlig tilbakemelding både til koret som gruppe og til den enkelte student. Utvikling og innsats, musikalsk og teknisk, blir vurdert sammen med studentens ansvarsfølelse og pålitelighet. I tillegg er det viktig med god og åpen forbindelse mellom koret og korlederen slik at også studenten får gitt uttrykk for sin opplevelse av

korarbeidet.

Faget blir vurdert av lærer til godkjent/ikke godkjent. Ikke godkjent gis dersom fravær overstiger 20 %. Vurdering gis av faglærer.

MU 110-114 Kordireksjon (6 stp)

Kunnskapsmål:

I kordireksjon skal studenten få god kjennskap til slagfigurer og ulike direksjonsmåter. Innføring i metodikk for oppvarming og innstudering er sentrale emner. Studenten vil få kunnskap om korpsykologi og motivasjonsforberedelse relatert til korøvninger og opptreden.

Ferdighetsmål:

I direksjonsfaget er det viktig å kunne beherske slagfigurene slik at de blir et middel til å formidle musikalske intensjoner. Studenten vil møte et bredt repertoar fra ulike epoker, genrer og kulturer. Åpenhet for ulike musikkuttrykk er sentralt. Et støttende klima i gruppen er avgjørende for utvikling av kreativitet og frihet. Et bevisst forhold til tolkning og formidling i møte med utøver/publikum er viktig.

Generell kompetanse:

Studenten skal ha tilegnet seg grunnleggende prinsipper for taktering og kunne anvende disse i tokning av vokalmusikk. Videre skal studenten kunne fremvise innsikt i de gruppepsykologiske prosesser som gjør seg gjeldende i korsammenheng. Studenten skal ha innarbeidet et bevisst forhold til formidling og valg av repertoar i møte med utøvere/publikum.

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	<ul style="list-style-type: none"> • MU 110-114 (6 stp)
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none"> • Hele studieåret
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 48 timer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> • Prøveeksamen og avsluttende praktisk direksjonseksamen

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende temaer:

- Taktering
- Innstudering – interpretasjon
- Opptreden og kommunikasjon
- Oppvarmingsmetodikk

Taktering

Til grunn for god korledelse ligger bl.a. sikker beherskelse av takteringsfigurer. Studenten får i dette hovedemnet en grundig innføring i hvor grunnleggende dirigentens bevegelser og

fysiske holdning er for det endelige resultat. Frihet og selvstendigjøring står sentralt, noe som igjen vil bli knyttet til studentens personlighet og kreativitet.

Det settes fokus på:

- Slagteknikk
- Innføring i takteringsfigurer
- Frigjøring og selvstendigjøring
- Ulike direksjonsmåter (vokal -, fri -, og tekstlig direksjon)

Innstudering – interpretasjon

I dette hovedemnet settes det fokus på korlederens individuelle forberedelse. Forholdet mellom tekst/budskap og musikalsk fortolkning er et helt grunnleggende arbeidsfelt for en korleder. Korlederens bevissthet om dette er avgjørende i innstuderingsprosessen med koret, og videre for det musikalske resultat. Hvordan studenten skal arbeide for å få formidlet sine fortolkninger til utøverne vil være sentralt.

Det settes fokus på:

- Praktisk partiturstudium
- Fortolkningsprinsipper
- Repertoarkunnskap
- Metodikk for forberedelse og gjennomføring

Opptreden og kommunikasjon

I dette hovedemnet settes det fokus på prestasjon og fremførelse, og hvilke krav som vil bli stilt til både korleder og utøvere. Motivasjon og konsertforberedelse vil stå i fokus, og hvordan det kan legges et best mulig psykologisk grunnlag for en opptreden. Videre vil de fysiske rammebetingelsene rundt en opptreden bli drøftet, samt korlederens rolle som leder og organisator.

Det settes fokus på:

- Sceniske utfordringer til kormusikk
- Direksjon og kroppsspråk
- Korpsykologi
- Kordireksjon og ledelse

Oppvarmingsmetodikk

En bevisst bruk av oppvarmingsøvelser er viktig for et godt helhetlig resultat. Studenten skal tilegne seg innsikt i og kunnskap om dette. Det vil bli gitt en innføring i etablerte oppvarmingsøvelser, men også oppgaver i å utarbeide øvelser med utgangspunkt i konkrete korsatser. Siktemålet er at korprøven skal få en så god forberedelse som mulig, både vokalt og psykologisk.

Det settes fokus på:

- Intonasjonsøving
- Gehørtrening
- Klangøving
- Bruk av ulike oppvarmingsøvelser

Pensumlitteratur

Caplin, Thomas. 2007. *Fra teknikk til musikk. En bok om korledelse*. Oslo: Musikkhusets forlag.

Dahl, Tone Bianca. 2002. *Korkunst. En bok for dirigenter om sang, korarbeid og kommunikasjon*. Stavanger: Cantando Forlag.

Korlitteratur fra ulike norske og utenlandske forlag, ulike kategorier og epoker.

Undervisningsformer

Kordireksjon læres gjennom praksis. Det blir derfor vektlagt at studentene skal dirigere så mye som mulig. Studentene deles i grupper som fungerer som øvingskor. Studentene dirigerer hverandre etter tur, og øvingskoret og læreren gir studenten kommentarer til dirigeringen. Et legges også opp til mindre observasjonspraksis, der studentene skal observere profesjonelle dirigenter under øvelser og konserter.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- melde fra om selvvalgt eksamensverk innen fristen
- gjennomføre en prøveeksamen og en avsluttende eksamen i direksjon
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene.

Studenten gis tilbakemeldning på sin dirigering fortløpende. Medstudenter og læreren er med i denne vurderingen. Det er viktig at studentens egenart får utfolde seg. I den jevnlig vurderingen må studentens utviklingsmuligheter fokuseres sterkere enn studentens manglende ferdigheter.

Faget avsluttes med eksamen, der studenten skal kunne lede musikklinjekoret i ett obligatorisk og ett selvvalgt verk, i tillegg til innstuderingsoppgave. Det gis gradert karakter.

MU 110-115 Samspill

Kunnskapsmål

I faget Samspill skal studenten tilegne seg kunnskaper om hvordan musikalitet og musikalsk utøvelse kan utvikles i en gruppe. Kjennskap til metoder og prosesser som kan fremme kreativt samspill vil stå sentralt.

Ferdighetsmål

I samspillgruppen forventes det at studenten skal kunne bidra aktivt og fremme selvstendige musikalske løsninger og idéer. Studenten skal fremvise evne til selvjustering og arbeide for samlende musikalske resultater.

Generell kompetanse

Studenten skal ha tilegnet seg sang- og spilleforståelse relatert til mindre ensembler og selv være i stand til å lede slike.

Studieprogram	• Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	• MU 110-115 Samspill
Undervisningsperiode	• Oktober – april
Omfang	• 36 timer
Evalueringsform	• Tilstrekkelig fremmøte og deltagelse

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende:

- Vokalensemble
- Instrumentalensemble

Vokalensemble

- Duo
- Trio
- Kvartett
- Større ensembler

Instrumentalensemble

- Kompgruppe
- Strykergruppe
- Blåsegruppe
- S sammensatt ensemble

Pensumlitteratur

Lærer gjør et utvalg av repertoar som er tilpasset gruppenes sammensetning og studentenes ferdigheter.

Undervisningsformer

Studenten velger en eller flere ensemblegrupper alt etter interesse og instrumentalbeherskelse. Faglærer veileder i denne prosessen. Instrumentalsammensetningen varierer fra år til år. Opplegget er derfor fleksibelt, tilpasset de ressursene som er i miljøet. I tillegg til de studieorganiserte samspillgruppene oppfordres studentene til å spille sammen i ulike grupper på fritiden.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Samspill vurderes uformelt fortløpende innad i gruppen av de medvirkende og av gruppeleder. Faget blir vurdert av lærer til godkjent/ikke godkjent. Ikke godkjent gis dersom fravær overstiger 20 %. Vurdering gis av faglærer.

MU 120-121 Satslære (7 stp)

Kunnskapsmål

I faget satslære skal studenten tilegne seg kunnskaper og prinsipper for 2-og 3-stemmig vokalsats, men med hovedvekt på tradisjonell koralsats. Utvikling av stilforståelse og analytiske ferdigheter vil stå sentralt.

Ferdighetsmål

Kunnskapsprogresjonen forutsetter jevnlig oppgaveskriving som innebærer harmonisering og analyse av koralmelodier og noe annet melodistoff. Det forventes at studenten deltar aktivt i evalueringen av egne og andres oppgaver som legges frem i plenum.

Generell kompetanse

Studenten skal kunne gjøre rede for arrangements-prinsipper for 2-og 3-stemmig vokalsats og harmoniseringsprinsipper for 4- stemmig koralsats. Videre skal studenten ha tilegnet seg en sikker noteskrivingsteknikk som grunnlag for videre studier og undervisning i faget.

Studieprogram	• Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	• MU 120-121 Satslære (7 stp)
Undervisningsperiode	• Hele studieåret
Omfang	• 48 timer
Evalueringsform	• Min. 8 oppgaveinnleveringer og avsluttende skriftlig hjemmeeksamen

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende temaer:

- Harmonisk analyse
- Satsskriving

Harmonisk analyse

Harmonisk analyse er et viktig redskap både i satslære og musikkhistorie. I dette hovedemnet settes det fokus på oppbygning av enkeltakkorder, og den funksjon den enkelte akkord har i en akkordrekke. Studiet vil bli gjort med utgangspunkt i koralsatser fra ulike tidsepoker. Det vil videre bli fokusert noe på grunnleggende jazzharmonisering.

Det settes fokus på:

- akkordlære
- funksjonsanalyse

Satsskriving

Studenten skal opparbeide skriveferdigheter i satsskriving. 4- stemmig koralharmonisering vil være den dominerende satsform gjennom hele kurset. Dette begrunnes med fagets relevans til bl.a. musikkhistorie, der harmonisk analyse er en viktig del av verkanalysen. En annen begrunnelse for denne vektlegging er den allsidige anvendelse denne satsformen har, og den basis den i realiteten er også for andre satsformer.

Det settes fokus på:

- kortere innføring i 2 og 3-stemt vokalsats
- 4-stemt koralsats

Pensumlitteratur

Tveit, Sigvald. 1984. *Harmonilære fra en ny innfallsvinkel*. Oslo: Aschehoug/Tanum. (190 s.)

Nesheim/Bjerkestrand. 1991. *Grunnbok i musikk-lære*. Oslo: Norsk Musikkforlag.

eller

Benestad.2004. *Musikklære*. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Undervisningsformer

Undervisningen foregår i gruppevis. Jevnlig oppgaveskriving er en grunnforutsetning gjennom hele studieåret. Det skjer parallelt med at faglærer kontinuerlig presenterer nytt stoff for studentene.

Den enkelte students arbeid skal jevnlig legges frem for hele gruppen til en uformell og fruktbar evaluering.

Faglærer kan presentere oppgavene på transparent eller ved å kopiere et eksemplar til hver enkelt student.

Studentene skal gjøres kjent med hvordan dataprogrammer kan nyttes i arrangementssammenheng. Dessuten kan det være en fruktbar måte å presentere oppgavene via data.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre minimum 8 oppgaveinnleveringer
- gjennomføre en skriftlig hjemmeeksamen
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Faget avsluttes med én ukes hjemmeeksamen. Oppgaven vil bestå i å arrangere en koralmelodi for 4-stemt blandet kor a capella, samt en analyseoppgave. Det gis gradert karakter.

MU 120-903 Hørelære (4 stp)

Kunnskapsmål:

I hørelære skal studenten lære å gjøre god bruk av gehøret i møte med klingende og notert musikk. Sentrale arbeidsformer er melodi- og rytmediktat, notasjon av akkordrekker, prima vista sang, rytmelesing og gjenkjenning av akkorder. Analytisk lytting er også sentralt.

Ferdighetsmål:

Det vil bli arbeidet med musikkens grunnelementer: melodi, rytme og harmoni. Studenten skal oppøve grunnleggende ferdigheter i notelesning og lytting i skriftlige og praktiske disipliner. Emnet er utøvende, og studenten oppfordres til å delta i kollokvier.

Generell kompetanse:

Det er et mål at studentene skal være i stand til å videreformidle grunnleggende prinsipper for gehørstrening. Dette innebærer også ferdighet i å kunne påvise forbindelser mellom hørelære

og andre musikkfag, særlig hovedinstrument. Det er videre et mål at studenten skal kunne relatere hørelæreferdigheter til musikk fra ulike kulturer, epoker og sjangre.

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	<ul style="list-style-type: none"> • MU 120-903 Hørelære
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none"> • Hele studieåret
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 25 timer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> • To deksamener hver på 20% og avsluttende eksamen 60%

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende temaer:

- Skriftlig hørelære
- Muntlig hørelære

Skriftlig hørelære

Gjennom individuell trening siktes det inn på at studenten skal utvikle sine ferdigheter i notasjon av melodier, rytmer og akkorder. Dette skal skje innen en bred musikalsk referanseramme, der møte med musikk fra både vestlige og etniske kulturer vil stå sentralt.

Studentene skal videre gjøres kjent med og få trening i å identifisere elementære harmoniforbindelser i tradisjonell harmonikk.

Studentene må jevnlig få relatert lærestoffet til musikk fra ulike tidsepoker gjennom notemateriale og partiturer.

Det settes fokus på:

- Melodidiktat
- Rytmediktat
- Notasjon av akkordrekker
- Notasjon/memorering av kortere melodisekvenser

Muntlig hørelære

Gjennom individuell trening siktes det inn på at studenten skal utvikle sitt musikalske gehør gjennom aktiv lytting til ulike melodi-, rytme- og akkordstrukturer. Dette skal skje innen en bred musikalsk referanseramme, der møte med musikk fra både vestlige og etniske kulturer vil stå sentralt.

Studentene skal videre gjøres kjent med og få trening i å identifisere elementære harmoniforbindelser i tradisjonell harmonikk.

Studentene må jevnlig få relatert lærestoffet til musikk fra ulike tidsepoker gjennom notemateriale og partiturer.

Det settes fokus på:

- Akkordlytting
- Rytmelesing
- Identifisering av akkordrekker
- Partiturstudier
- Prima vista- sang

Pensumlitteratur

Raitio: Lectio Sonorum kap. 1-15

Aarsand: Rytmask hørelære, 95 s.

Lavik: Lytt til akkorder, 45 s.

Undervisningsformer

Undervisningen vil foregå i grupper på 4-6 studenter. Individuell høring og individuelle prestasjoner vil stå sentralt i undervisningen. Det er derfor viktig at faglærer legger til rette for at undervisningen kan foregå under betingelser som skaper trygghet og utløser musikalsk nysgjerrighet.

Hørelære vil også bli knyttet til studentens instrumentalundervisning, og på en kreativ måte utnytte studentens instrumentalrepertoar i gehørstreningen.

Studentene utfordres både individuelt og som gruppe. Det må legges vekt på at sang, rytme, harmoni og bevegelse kan oppleves som en utfordrende og meningsfull helhet. Ikke minst kan møte med musikk fra utenomeuropeiske kulturer bidra til dette.

Relevante dataprogrammer vil bli nyttet i undervisningen.

Evaluerings

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre to deksamener hver på 20% og avsluttende eksamen (60%).
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Studentene vurderes kontinuerlig av faglærer. Karakter i faget vil bygge på deksamener og en avsluttende skriftlig og muntlig prøve. Det gis gradert karakter.

MU 120-901/120-902 Musikkhistorie I og II (10 stp)

Kunnskapsmål

Studenten skal få kjennskap til hovedstrømninger i vestlig musikkhistorie, med hovedvekt på kirkemusikk. Det vil også bli fokusert på hovedstrømninger i populærmusikkens historie. Stil

–og verkanalyse vil utgjøre en betydelig del av undervisningen.

Ferdighetsmål

Studenten skal tilegne seg ferdigheter i stilanalyse og verkanalyse og kunne relatere dette til den musikkhistoriske kunnskapen. Gjennom aktiv lytting skal studenten oppøve ferdighet i partiturlesning og evne til å kunne formidle et musikkverks form og egenskaper.

Generell kompetanse

Studenten skal være i stand til å kunne formidle hovedkarakteristikk ved ulike musikkhistoriske epoker, ha tilegnet seg det nødvendige verktøy for analyse og kunne anvende dette.

Studieprogram	<ul style="list-style-type: none"> • Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	<ul style="list-style-type: none"> • MU 120-901/120-902 Musikkhistorie I og II
Undervisningsperiode	<ul style="list-style-type: none"> • Hele studieåret
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 70 timer
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> • Avsluttende skriftlige eksamener. Musikkhistorie I i høstsemesteret (40%). Musikkhistorie II i vårsemesteret (60%)

Emnebeskrivelse

Emnet har følgende temaer:

- Historie
- Analyse

Faget er delt i to hoveddeler: Musikkhistorie I (tidlig musikk/gregorianikk til og med barokk) og Musikkhistorie II (rokoko/wienerklassisisme til og med nyere tid).

Historie

I musikkhistorie skal studentene få en innføring i hovedretningene i vestens musikkhistorie - med hovedvekt på kirkemusikk -, fra og med middelalderen og frem til vår egen tid. Dette vil være den dominerende del av hovedemnet.

I tillegg vil det bli gitt en innføring i populærmusikk og utenom-europeiske musikkulturer. Hovedemnet vil være nært knyttet til hovedemnet "Analyse".

Det settes fokus på:

- Innføring i musikkhistoriske epoker
- Europeisk musikk med vekt på kirkemusikk
- Populærmusikk

Analyse

Dette hovedemnet vil ha en nær tilknytning til hovedemnet ”Historie”. Studentene skal opparbeide seg ferdigheter i stilforståelse og stilanalyse. Form og struktur er bærende elementer i et musikkverk, og gjennom aktiv lytting skal studentene oppøve evnen identifisering og gjenkjennelse.

Det settes fokus på:

- Verkanalyse og partiturstudier
- Formlære

Pensumlitteratur

Nesheim, Elef: 2004. *Musikkhistorie*. Rev.utg. Oslo: Norsk Musikkforlag.

Grinde, Nils. 1993. *Norsk musikkhistorie*. S. 86-99, 103-106, 107-108, 111-127, 133-158, 160-161, 184-188, 210-291. Oslo: Universitetsforlaget.

Hamburger, Povl. 1967. *Musikkens historie*. Kap. 2 og 3. Oslo: Pensumtjeneste 1995. S. 21-31, 39-61, 64-67, 69-74, 86-91, 95-107.

Undervisningsformer

Undervisningen i musikkhistorie vil foregå i samlet klasse. Fagets egenart nødvendiggjør at faglærer positivt legger til rette for gruppearbeid, oppgaveskriving og samtale i plenum.

I arbeidet med vestens musikkhistorie må studentene regelmessig få stifte bekjentskap med musikken via aktiv lytting, noter og partiturer.

Lærestedets musikkamling og musikkanlegg blir et hovedredskap i undervisningen.

I studiesammenheng må faget ytterligere styrkes ved at

- faglærer vil oppfordre studentene til å nytte seg av musikkulturelle tilbud som konserter, opera, musicals etc.

- verker fra musikkhistoriepensumet nyttes i skolens kor- og instrumentalensembler.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre to skriftlige eksamener (Musikkhistorie I og Musikkhistorie II).

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene. Musikkhistorie I

avsluttes med en 4 timers prøve i desember og Musikkhistorie II med en 6 timers skriftlig eksamen ved slutten av studieåret.

Prøvene innbefatter verkanalyse og delspørsmål fra pensum.

Det gis gradert karakter.

MU 120-124 Hymnologi (5 stp)

Kunnskapsmål

I faget Hymnologi skal studenten få en innføring i sang- og salmehistorie fra kirkens første tid og frem til i dag. Salmens bakgrunn i GT og NT vil ha et vesentlig fokus. Videre vil det settes fokus på sanger og salmers betydning for ulike kirkesamfunn og misjons/vekkelsesbevegelser. Studenten skal tilegne seg metoder for salmeanalyse.

Ferdighetsmål

Det er et mål at studenten skal tilegne seg en meddelende innstilling i faget gjennom salmesang og meningutveksling. Bruk av vurderingskriterier og metoder for salmeanalyse vil være en viktig målsetting for studentens ferdigheter i faget.

Generell kompetanse

Studenten skal kunne bidra med en reflektert og praktisk anvendelse av salmer og sanger i ulike gudstjenestelige sammenhenger. Det forventes evne til å kunne formidle kunnskap om salmens betydning for kirke og misjon, samt i et større samfunnsmessig perspektiv.

Studieprogram	• Årsstudium i musikk (60 stp)
Emne	• MU 120-124 Hymnologi (5 stp)
Undervisningsperiode	• Høstsemesteret
Omfang	• 26 timer
Evalueringsform	• Gruppeeksamen (2000 ord)

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter følgende temaer:

- Den kristne sangens røtter
- Hymnologi, kirkehistorie og vekkelsesbevegelser
- Hymnologi i møte mellom kulturer

Den kristne sangens røtter

I faget hymnologi vil den historiske innfallsvinkel være både viktig og nødvendig. Den kristne sangens røtter i jødisk tradisjon slik det kommer til uttrykk i Det gamle testamente, Salmenes bok og Det nye testamente, vil være en berikende innfallsvinkel for studenter som ellers også får undervisning i kirkehistorie og misjonsteologi.

Det settes fokus på:

- Sang og musikk i GT
- Sang og musikk i NT

Hymnologi, kirkehistorie og vekkelsesbevegelser

I undervisningen vil det være naturlig at det knyttes nære forbindelser mellom hymnologihistorie og kirkehistorie. Den kristne sangens bakgrunn i reformasjonen vil eksempelvis være sentral i denne sammenheng. Videre vil søkelyset bli satt på hvordan kristne vekkelse har skapt sang- og salmehistorie og hvordan det særegne ved vekkelsene har kommet til uttrykk både i tekst- og melodistoff.

Det settes fokus på:

- Sang og musikk i oldkirken
- Salmediktning og kirkehistoriske retninger, med hovedvekt på reformasjonen
- Salmediktning og vekkelsesbevegelser

Hymnologi i møte mellom kulturer

Fra den kristne misjons møte med utenomeuropeiske kulturer finnes det mange interessante eksempler på at respektfulle møter mellom kulturer kan gi grobunn for levedyktig musikk og poesi. Hvordan dette har skjedd og hvordan det konkret har gitt seg utslag i sang- og salmebokrepertoaret, vil stå sentralt i dette hovedemnet.

Det settes fokus på:

- Tekst/melodi og kulturell identitet
- Misjonssalmer
- Salmer i en verdensomspennende kirke

Pensumlitteratur

Haavik, Åge. 1991. *Salmene som bibelutleggelse*. Artikkel i *Bibelen i Norge*. Oslo: Det Norske Bibelselskap. 28 s.

Kristensen, Vidar. 1991. *Tro blir til sang*. Oslo: Nye Luther Forlag. Ca. 110 s.

Wernø Holter, Stig. 1991. *Kom tilbe med fryd. Innføring i liturgi og hymnologi*. Oslo: Solum Forlag. S. 82-94, 229-336

Wilson – Dickson, Andrew, Folke Bohlin. 1996. *Musik i kristen tradition*. Stockholm: Verbum Förlag. Ca. 250 s.

Utvalgte sanger/salmer fra:

Norsk Salmebok. 1985. Oslo: Verbum.

Salmer 1997. 1997. Oslo: Verbum.

Sangboken *Syng for Herren*. 1983. Oslo: Lunde Forlag.

Sangboken *Rop det ut*. 1996. Oslo: Lunde Forlag.

Undervisningsformer

Det må gis rikelig anledning til å synge fra det sang- og salmerepertoar som gjennomgås. Musikkanelegg og et bredt utvalg av plater med anvendelig musikk er en forutsetning for undervisningen.

Studentene bør ha mulighet for å påvirke sang- og salmeutvalget, og det må gis rom for samtale og diskusjon over tekst- og melodistoffet.

Studentene bør oppfordres til å besøke forskjellige kirker og menigheter med henblikk på et nærmere studium av sangen og salmens plass i forsamlingen.

Arbeidet med semesteroppgaven i hymnologi skal bidra til at studentene får mulighet til å gi faget en personlig profil.

Evaluering

Studiekrav:

Studenten skal:

- gjennomføre den obligatoriske undervisningen
- gjennomføre en gruppeeksamen
- delta i evalueringen av studietilbudene

Vurdering:

For å kunne bestå emnet må studenten ha fullført alle studiekravene.

Ved slutten av høstsemesteret skal studentene levere en semesteroppgave (2000 ord) i faget (gruppeeksamen). Det gis gradert karakter.